

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJENEK!

NÉPLAP

MAI SZÁMBÓL: A minisztertanács rendelete egyes mezőgazdasági termények forgalmának ideiglenes szabályozásáról (2. oldal) — Az 1951-52-es pártoktatási év tapasztalatairól (4. oldal) — Megváltozott a pedagógusok élete (4. oldal) — Vegyék számba a zsákaikat... (5. oldal) — A kommunizmus építésének országából (6. oldal) — Két út — két világ (7. oldal) — Kitérített pedagógusok (8. oldal)

IX. ÉVFOLYAM, 133. SZÁM.

ARA: 50 FILLER

VASÁRNAP, 1952 JUNIUS 8.

Jó növényápolással harcoljunk a bőséges termésért

Mezőgazdaságunk dolgozói döntően fontos napok előtt állnak. Közéledik az aratás, behordás, esélés nehéz munkája és addig, hogy a torlódás elkerüljön, a növényápolás munkáját is el kell végezni, mégpedig jó minőségben, hogy gazdag termést takaríthassunk be. Hajdú-Bihar dolgozó parasztságának az a feladata, hogy a párt- és kormányhatározatok maradéktalan betartásával úgy végezze a növényápolási munkát, hogy az aratás kezdése előtt minden kéz szabad legyen és gyorsan, szemperegés nélkül végrehessék el az aratást megvárva és azután a behordás, esélés munkájára tudják összpontosítani erőiket, anélkül, hogy a növényápolás azt megcsinálja. A növényápolási verseny egészéges, erősítő lendületet dolgozó parasztságunk fokozza még tovább a megyében és vigye át az aratás munkájára.

A jó növényápolási munkának, az idejében végzett minőség munkának meg van a nagy haszna. A jól ápoló növény több termet ad, a föld meghálálja a jó művelést. A tengeri, ha háromszor, négyszer kapálják, 4-5 mázsával is több termet ad holdanként, mint ott, ahol elhanyagolták a többszöri kapálást. A kukorica különösen meghálálja a gondos ápolást, 10 mázsával fizet jóból a gondos gazdának. De így van ez minden növénynél.

Dolgozó parasztságunknak tehát elsődlegesen fontos érdeke, hogy idejében és a legjobb minőségben végezze a most folyó növényápolási munkát. Fontos ez azért is, mert nagy anyagi előnyt jelent a szabadpiaci értékesítésnél, ha több termést tud piacra vinni. A több termés azt is jelenti, hogy könnyebben tudja az állammal szembeni kötelezettségét, a beszolgáltatást teljesíteni és több marad szabad értékesítésre.

A hajdúszovátai dolgozó parasztok megírták, hogy a szabadpiaci értékesítés árából a községben 75 új kerékpárt vásároltak, 12 új rádiót, olyat is, melynek ára 1800 forint volt. Pénzüket bőven a szabad piactól. Hogy ezt ismét elérjék, ahhoz szükséges, hogy biztosítsák újra községük részére a beadás teljesítésével, a növényápolási munkát jó végzésével, a jó termelő munkával a szabadpiacot. A párt- és kormányhatározatok betartása hozzásegíti a dolgozó parasztságot ahhoz, hogy a június 30-ával megszűnő szabadpiaci értékesítés jogát a beadás jó teljesítésével újra megkaphassák. Gazdálkodjanak tehát jól földjeiken, termeljenek sokat, mert így jut a beadás teljesítése után még könnyebben, még több termény a szabadpiacra. Ennek teljesítéséhez szükséges, hogy a növényápolásban ebben a fontos szakaszában egy órát sem késlekedve, minden percet kihasználva végezzék feladataikat a földjeiken, harcoljanak a bő termésért.

Hajdú-Bihar dolgozó parasztságot elöl álljon példaképpen Hajdúsámson dolgozó parasztsága. Ez a község bebizonyította, hogy érdemes az élenjárókat követni, érdemes jól szervezett munkával végezni a növényápolást. Nyíradony már kétszer kapta meg a

Megeyi Pártbizottság nagy megtiszteltetéssel jelentő vándorzásztalaj jó munkájáért, s a hajdúsámsoniak elhatározták, hogy követik a jó példát. Elhajrázásukkal telj követte, a hajdúsámsoni dolgozó parasztságot most az első a megyében, övék a versenyzásból, de megdolgozok érte becsülettel. A kukorica harmadik kapálását már befejezték. A napraforgó harmadik kapálásának 96 százaléknál tartanak. A tengeri harmadik kapálásánál is túlhaladták már az 50 százalékokat.

De vajjon takarít-e be gazdag termést, tud-e a szabadpiacra bőséges árut értékesíteni Hajdúdorog dolgozó parasztsága, ahol a kukorica második kapálását még most sem fejezték be, nem végezték el a tengeri első kapálását és a burgonya első föltergetését még csak 3 százalékat érték el. Csúnya lemaradás, szegény a megyében. És ki vállalja kárát? Elsősorban maga a dolgozó paraszt, aki az elhanyagolt munka következtében kevesebb termést fog majd betakarítani. De ezzel nemcsak önmagának okoz kárt, hanem kárt okoz a népgazdaságnak, kevesebb lesz a tengeri, burgonya, s kevesebb állatot tud értékesíteni.

A megyében tekintsek elrettenő példának a hajdúdorogiak gyenge munkáját s fokozzák a növényápolási verseny a minél jobb eredményekért. Dolgozó példák szerelével veszi körül és megbeszéli azokat, akik jó munkájukkal erősítik hazánkat, a béké hátyját. A dícsőségábla hirdeti a növényápolásban élenjárókat, mint a mikespécsi Csilla Józsefnét is, aki kukorépáját a községben harmadszorra kapálta meg. Az úttörők virággal, dallal köszönik azokat, akik a begyűjtésben élenjáróak. Így történt ez Hajdúszovátán is, ahol Bánya Bélát, Taar Imrénéét és még másokat is felkerestek, s köszöntöttek, mert egész évi tojás- és baromfi beadásukat teljesítették.

A reaktor sötét erőt elleni harc megköveteli a fokozott jó munkát. A földesi Tanács szes negyedik brigádjá, amikor olvasta, hogy a szabadságjogok lábba tiprásával letartóztatják az amerikai parancsra működő francia hatóságok Duolos elvtársait, megfogadták, hogy erre a „biang-ságra” azzal válaszolnak, hogy június 20-ára befejezik tengeri földjük háromszöri kapálását, az aratást 5 nap alatt, a hordást pedig 3 nap alatt végzik el. A szes ötödik brigádjá a kukorica, napraforgó és cukorrépa négyeszi kapálásával védi a békét és harcol a háborus usztók ellen.

Harcoljunk tehát a megyében mindenütt egyre fokozódó erővel a jobb termésért és leplezzük le azokat, akik ellenségeink malmára hajtják a vizet, a kulákokat, ahogy azt Böszörményben tették, ahol bíróság elé állítják Fülöp Róza, Tardi Gábor kulákokat. Nem végezték el a kötelező növényápolási munkákat, csakhogy kevesebb kenyér kerüljön a dolgozók asztalára. Az ellenséges elemek elleni szüntelen harcban napról napra vivjük a növényápolási csatát és segítsük Hajdú-Bihart ezen a téren győzelemhez, és minden dolgozó parasztot a jobb terméshez.

A növényápolásban a megye legjobb községe Hajdúsámson

A növényápolás nagy munkájában kimagasló eredmények születtek az elmúlt héten. Hajdú-Biharban példamutatóan dolgoznak néhány kivételtől eltekintve a termelőszoftelkezetek, csoportok és a községek egész sora végez országosan is figyelemreméltó jó munkát. Van azonban község, mint Hajdúdorog is (Elnök: Papp Pé-

ter), ahol annyira elmaradtak az időszéri növényápolási munka végzésében, hogy lerontják a többi község jó eredményét is. Ezek a hanyag községek okozói annak, hogy Hajdú-Bihar még nem került az első helyre és még mindig a negyedik helyen áll az országos versenyben.

A sámsoni határban teljes erővel folyik a harmadik kapálás

A megyében az elmúlt héten Nyíradony és Hajdúsámson között folyt a nagy küzdelem a Párt versenyzászájért, az elsőségért. A sámsoni dolgozó parasztságot megfogadták, hogy tovább erősítik a növényápolási munka lendületét, még többet dolgoznak földjeiken. Saját anyagi érdeküket is szolgálják ezzel, több termést takarítanak be a jó munka nyomában és dícsőséget szereznek az egész községnek. Jó munkájukat siker is koronázta: elhódították a versenyzást Nyíradonytól. Megérdemelték a nagy kitüntetés: a megye első községe. A dolgozó parasztságot befejezte a község határában

a második kapálást, a burgonya második föltergetését és teljes erővel folyik már a harmadik kapálás is. A szénát is betakarították, ezzel is példát mutatnak az egész megyében. Ennek a győzelemnek azonban van egy szép-éghibája, a község csak fél kézzel harcolt, mert a begyűjtésben bizony lemaradt és járása utolsó helyen van. Ha munkáját ezen a téren is megjavítja, akkor lesz valójában a megye első községe. A termelés és a begyűjtés szorosan összefügg, egymással nem választható el. Hajdúsámsonban pedig elválasztották, ez lépazza meg a község dícsőségét.

A járások rangsora:

Kukorica	kukorica	napraforgó	burgonya
Második kapálása föltergetés			
1. Berettyóújfalui járás	92	99	100
2. Püspökladányi járás	97	89	100
3. Debreceni járás	80	80	96
4. Nagylétei járás	72	83	96
5. Derecskei járás	79	54	90
6. Biharkeresztesi járás	83	60	100
7. Polgári járás	56	37	99
8. Debrecen város	65	70	78

A versenyzást az eredmények alapján elkerül a debreceni járástól, melyben lazul a növényápolási szervezési ellenőrzési munka és ennek következtében az első helyről a harmadik helyre estek vissza. Az elmúlt héten a járások teljesítményét tekintve a debreceni járás adta a leggyengébb eredményt és csak kezdeli jó munkájának babérait ült.

A városok versenyében ez a sorrend: Nánás, Szoboszló, Hajdúböszörmény. A községek versenyében így alakult a ranglista: Hajdúsámson, Magyarhomorog, Biharlőrda, Biharnagybajom, Ujiráz.

Első a Rákosi-telepi Dózsa

A termelőszoftelkezetek növényápolási versenyében első helyre került most a Rákosi-telepi Dózsa. Elvégezték az időszéri növényápolási munkákat, de a félévi serlebeadási területek is teljesítették már. Az építkezést sem hanyagolták el, és a tehénistáját építették és most építenek 52 férőhelyes serlefiastól. A szövetkezet jó munkájában gyümölesződik a szovjet tapasztalat.

A szövetkezet munkáját megnézték az itt járt szovjet kolhozparasztküldöttek és tapasztalataik átadásával nagy segítséget adtak a Dózsa dolgozóinak. A munka megszervezése most kifogástalan ebben a szövetkezetben, a területet felosztották brigádokra, munkacsapatokra, egyénekre s a felosztott területek szélein kis táblákon olvashatók a tagok nevei s így tudja mindenki, kit dícsér a jó munka azon a területen. A felcős vezetők könnyen meg tudják állapítani, ki végez hanyag munkát s ki növeli saját jövedelmét, a közös vagyont jó munkájával. Úgyelnek a mino-

ki részüket a kullogók és kövessek az élenjárókat. Ne legyenek gyégyeszemre hátramoszdító a falu felemelkedésének, öt éves terülnk sikerének.

A begyűjtési minisztérium jelentése: A dolgozó parasztság és a községek között indított verseny az első félévi begyűjtési tervek határidő előtti teljesítéséért az elmúlt héten jelentős eredményeket hozott a hizottsertés begyűjtésben. A tanácsok követeljük, hogy a termelők határidőre teljesítsék beadásukat és figyelmezzék a hátralekövetéseket, amennyiben nem teljesítik beadási kötelezettségüket, akkor június hó 15. után 5-10 százalékkal felemelik a hátralekövetésüket és kártérítés kivetésével is sújtják őket.

A begyűjtésben az elmúlt héten a legjobb eredményt Borsod megye érte el. Hizottsertésből 7 százalékkal növelte teljesítését. Komoly javulást ért el Baranya, Csongrád és Hajdú-Bihar megyék is.

A megyék versenyének állása az összesített értékelés alapján a következő: 1. Szabolcs, 13. Hajdú. — A megyék versenyének állása hizottsertés beadásban: 1. Heves, 4. Hajdú. — Tojásbeadásban: 1. Békés, 19. Hajdú. — Baromfibeadásban: 1. Szolnok, 19. Hajdú. — Tejbeadásban: 1. Szabolcs, 18. Hajdú. A járások versenyében: 1. a mátyásfalvi 5. a derecskei járás.

A verseny második helyezettje a nádudvari Vörös Csillag

Elnöke Rázsó Lajos. A jó munkát itt is dícséret illeti. Az első helyet csak azért nem kapta meg, mert a kukorica második kapálásában 20 százalékkal még mögötte maradt a Dózsanak s nem kezdte meg a kukorica harmadik kapálását, amelyet a Dózsa lagjai már elvégeztek.

Harmadik lett az ebesi Vörös Csillag, elnöke: Arva Endre. Negyedik a hajdúnánási Táncsics, elnöke Jóna Antal, ötödik a naesti Neptáncs, elnöke: Györfi János.

Igen jól végzik munkájukat a hajdúszovátai Új Konyérnél, a bárándi Úttörőnél, a balnauzuvárosi Petőfinél a hajdúböszörményi II. Kongresszusnál és még sorolhatnánk tovább. De nem végez jó munkát a vámospécsi Dózsa, ahol a családtagokat, a nőket nem vonták még be kellőképpen a munkába, bár várja őket a sok tenni-való. Ennek a csoportnak laza a munkafegyelm s nem dolgoznak úgy, hogy emeljék jövedelmüket. Hianyossága az egyébként jól dolgozó bedői Úttörőnek, komádi Vörös Csillagnak, hogy nem tartják be a minisztertanács határozatát és csak papíron van felosztva a munkaterület, de a valóságban bandában dolgoznak. Ebben a hibába élenjáró tsz-eink közül a biharnagybajomi December 21 is beleesett. Szükséges, hogy ezt a hibát haladéktalanul kiküszöböljék, mert ez lemaradáshoz vezet.

Hajdú-Bihar a 13. a begyűjtési versenyben

A begyűjtési minisztérium jelentése: A dolgozó parasztság és a községek között indított verseny az első félévi begyűjtési tervek határidő előtti teljesítéséért az elmúlt héten jelentős eredményeket hozott a hizottsertés begyűjtésben. A tanácsok követeljük, hogy a termelők határidőre teljesítsék beadásukat és figyelmezzék a hátralekövetéseket, amennyiben nem teljesítik beadási kötelezettségüket, akkor június hó 15. után 5-10 százalékkal felemelik a hátralekövetésüket és kártérítés kivetésével is sújtják őket.

A begyűjtésben az elmúlt héten a legjobb eredményt Borsod megye érte el. Hizottsertésből 7 százalékkal növelte teljesítését. Komoly javulást ért el Baranya, Csongrád és Hajdú-Bihar megyék is.

A megyék versenyének állása az összesített értékelés alapján a következő: 1. Szabolcs, 13. Hajdú. — A megyék versenyének állása hizottsertés beadásban: 1. Heves, 4. Hajdú. — Tojásbeadásban: 1. Békés, 19. Hajdú. — Baromfibeadásban: 1. Szolnok, 19. Hajdú. — Tejbeadásban: 1. Szabolcs, 18. Hajdú. A járások versenyében: 1. a mátyásfalvi 5. a derecskei járás.

7. SZÖVEG
 melését
 adul az ara-
 ba,
 lnak a nagy-
 zik, hogy ha-
 aratási mun-
 műszakos
 et,
 ényzőrök se-
 gépeket kifo-
 ak, hogy mű-
 ozza a mun-
 gépkesés
 oros a gép
 példát adott,
 traktorával a
 127 száza-
 em volt gép-
 áának kö-
 aja zavár-
 túltejesi.
 zza a szovjet
 ermesztésnéi
 a jarovizált
 vetést és 500
 telték el a
 sztafat alap-
 metben vé-
 zást is,
 alkalm-
 jobb ered-
 b természt.
 ak a fejter-
 a gazdaság,
 felhasználá-
 terén is az
 haladni.
 atban
 at
 és a határ-
 növényápolási
 a bőséges
 N IS LESZ
 II-BEN
 oji két for-
 tak, így lé-
 labdarúgó-
 a, hanem jú-
 e. A Keleti
 mérkőzéseket
 —Hatvan, D.
 s. Perocsai
 Ozd-Sátor,
 Yéngyös, M.
 Vassó BVK
 akessi—Eger-
 ter,
 —Nyíregy-
 véd, Hatvan
 —M. Hon-
 —Salgótar-
 —Körmöc-
 —BVK, Perc,
 pályaválasz-
 IREK
 7 rendeznek
 Honban. Fél-
 s BVK, fél-
 pici Honvéd
 olításra. A
 s vezet.
 prőhirdetés
 kert ház.
 43. Érteke-
 2. alatt.
 atást válla-
 yula. Thö-
 u. 13. szá-
 zés ugyan-
 ele nyűlő
 ajtóval UJ-
 agy divány
 rost u. 17.
 hálóbátor-
 verőgép.
 200 köbcent-
 par, Déli-
 megvétele
 ylt. Cím a
 atól u. 97.
 Értekezés
 dek János
 2. Érteke-

PÁRT ÉS PÁRTÉPÍTÉS

Az 1951--52-es oktatási év tapasztalatai

Ahhoz, hogy oktatási munkánkat megfelelően folytathassuk tovább, szükséges számot adni, hogyan hajtottuk végre a Politikai Bizottság május 17-i, oktatásról szóló határozatát. Az elért eredmények, tapasztalatok felhasználásával, a hiányosságok feltárásával és kiküszöbölésével kell elérni, hogy a következő évben még eredményesebb munkát végezzünk a párttagság marxista-leninista nevelése terén. Összehasonlítva ezévi munkánkat a múltévvel, megállapítjuk, hogy jelentős fejlődést értünk el úgy a pártoktatás szervezeti készültsége, mint az eszmélet-politikai színvonal emelése terén. Míg az elmúlt évben a párttagság 30 százalékát oktatott a különböző oktatási formákban, addig ez évben már 42 százalékos eredményről számolhatunk be. De nézzük meg közelebbről ezt a számot. Bizonyos fokú hullámlást, kampányzerűséget tapasztaltunk az oktatási munkánkban. Amíg októberben 47 százalékkal kezdtük meg az oktatást, ez a szám december hónapra 38 százalékra morzsolódott le. A Titkárság határozata után, de különösen Rákosi elvtárs életének tanulmányozása során ismét elérjük az eredeti létszámot. Áprilisban, a tavaszi munkák megindulásával egyes propagandisták és vezetőségi tagok megalkuvó politikájára folytán 40 százalékra esökkent a szemináriumokon résztvevők száma. Igen komoly felvilágosító munkát kellett végezni ahhoz, míg ezek az elvtársak megértették, hogy a politikai nevelés nem akadályozza, hanem ellenkezőleg, elősegíti a mezőgazdasági munkák elvégzését. Május hónapból, amikor tudatosítottuk, hogy záróvizsgával fejezzük be az oktatási évet és a résztvevők bizonyítványt kapnak — újra egészséges javulási tapasztalhatunk a szemináriumok látogatottsága terén s tovább nőtt a tanulás iránti érdeklődés.

Különböző módon oszlanak meg az oktatási munkát jelző számok a járások területén. Ezek a számok visszatükrözik, hogy az egyes járási pártbizottságok milyen gondot fordítottak a pártépitési munka eme egyik legfontosabb területére. A debreceni járás területén a múlt év őszén a párttagság közül csupán 30 százalék vett részt a foglalkozásokon. A JB azonban idejében felfigyelt a hibára, támogetta a gyengébb propagandistákat, leváltofta a nem megfelelőket s a községi és alapszervezettségét elé fontos feladatként állította az oktatás ellenőrzését. A JB minden ágját bevonta a propagandamunkába és nagy gondot fordított arra, hogy a párttitkárok megfelelő oktatási formákban tanuljanak, illetve tanítsanak. Ennek eredményeként rövid időn belül sikerült felszámolni a hibákat és most a párttagság 43 százaléka vesz részt oktatásban. Meg kell említeni, hogy ugyanez a járás a tavaszi munkák végzésében is az elsők között volt. Eredményes munkát végzett a pártoktatás terén a biharkeresztési JB is, mely elérte, hogy a járás területén a párttagság 40 százaléka kapcsolódott be a tanulásba. Nem lehet elmondani ugyanezt a nagyleltai járásról, ahol a tagság 37, vagy a polgári járásról, ahol a tagságnak csupán 30 százaléka tanult. Ebből természetesen következik, hogy ezek a járáások a termelőmunkában is urolsók.

Az idei évben új formákkal bővült oktatási rendszerünk, ami lehetővé tette, hogy minden hallgató a képzettségének megfelelő formában tanulmányozhatta a marxizmus-leninizmus elméletét. Ha megvizsgáljuk, hogyan váltak be ezek az oktatási formák, megállapíthatjuk, hogy nem minden esetben használtak ki megfelelően azokat a lehetőségeket, melyeket ezek a formák nyújtottak. Például az alapismerteti tankörökre 3860 elvtársat vonunk be és csak 2576 vizsgázott. Ennek elsősorban az az oka, hogy pártvezetőseink egyrésze nem tudta felismerni a megfelelő jelentőséget ennek a formának és nem biztosította, hogy megfelelően képzett, tapasztalatokkal rendelkező propagandisták vezessék a tanulást. Ebből ered aztán, hogy olyan községekben is, mint Csökny, ahol a politikai iskolák színvonalasak és szervezettel is állandóak, az alapismerteti tankörök lemorzsolódnak vagy teljesen meg is szűnnek.

Van javítani való a DISZ oktatás terén is. Először ebben az évben kapta meg a DISZ azt a feladatot, hogy tagságának 30 százalékát szervezett oktatásban vonja be. Most el lehet mondani, hogy van fejlődés a fiatalok nevelése terén. De éppen azért, mert a DISZ egyedül nem képes megoldani ezt a feladatot, a pártbizottságoknak fokozottabb segítséget kell nyújtaniuk. Hajdúházaon a titkár elvtárs rendszeres segítséget nyújt a DISZ propagandistáknak a felkészüléshez, ellenőrzi jegyzetüket, a szemináriumokat és módszerbeli segítséget ad a vezetéshez és ennek eredménye, hogy a 350 fős DISZ oktatás lemorzsolódás nélkül fejeződik be. A nagyleltai JB a DISZ propagandista szeminárium vezetőjéül Király elvtársat adta át, aki jó gyakorlati tapasztalattal rendelkezett s hogy még eredményesebb munkát végezhesse. tanulmányozta Kálmán: „Kommunista nevelés” című munkáját. Annak ellenére, hogy pártoktatás terén a járás nem tartozik a legjobbak közé, az eredményes DISZ oktatás példája lehet a többiek előtt. Az elmondottak azonban nem általánosak az egész megyére. Sokkal gyakoribb az olyan eset, mint a nyírmartonfalvai, vagy hajdúszamsoni, ahol a DISZ politikai kör teljesen megszűnt.

Szólni kell a munka értékeléséről a propagandisták munkájáról. Feladatuk szép és megterhelő. Munkájuktól függ, hogy milyen mértékben tudják emelni a párttagság és dolgozók politikai, eszméleti színvonalát, szocialista öntudatát. Propagandistáink nagyrésze érezte a felelősséget. Nagyrésze helyjállt és megfelelt a követelményeknek. Jellemző a munkájukra, hogy a sajátos felkészültséggel, gyakorlati példák alkalmazásával igyekeztek az anyagot minél érthetőbbé tenni a hallgatók előtt. Komorózi elvtárs debreceni központi propagandista szemináriumvezető a helyi anyagok felhasználása mellett módszerbeli segítséget is adott a kérdések feldolgozásához. P. Sain elvtárs derecskei alapfokú politikai iskola vezetője a községi kulákok példáján mutatta meg, miért kell a kulákság ellen harcot folytatni. Sok példát hoztak fel a szemináriumvezetők a „Kerületi reakció” című anyag tárgyalásánál is. A propagandisták jó munkáját bizonyítja, hogy ebben az oktatási évben nem voltak egyegy kérdésben a végtelenségig nyúló viták, mert a felmerült kérdéseket tisztázni tudták.

A Titkárság decemberi határozata nagy segítséget jelentett oktatási munkánk szervezeti és tartalmi megerősítése terén. Elértük azt, hogy ma már nemcsak az oktatási alosztály vagy oktatási felkészítő törzsek a feladatokkal, hanem az egész pártbizottság közös ügye lett. Ma már minden JB és VB tag végez propagandamunkát.

Nagy szerepe van oktatási munkánk megjavulásában, hogy pártunk létrehozta a Pártmunkás Könyvtárakat. A Pártmunkás Könyvtárak ma már egyre inkább második otthonává válnak a propagandistáknak. Egyre több propagandista veszi igénybe a rendelkezésre álló ideológiai és szépirodalmi könyveket. A P.B.-ban előtört nyugodt tanulási idő lehetővé teszi az elvtársak jobb felkészülését s hozzájárul egy-egy előadás magasabb eszmei színvonalon való megtartásához. Jó munkát végez a hajdúházi Pártmunkás Könyvtár. Pár hét múlva befejeződik az oktatás egy szakasza. Az oktatási év befejezése fontos esemény pártmunkánkban. Párttagjaink a propagandistáink a vizsgákon adnak számot egy évi munkájukról s arról, hogy segítette őket a tanulás abban, hogy feladataikat jobban oldhassák meg. Mar eddig is az a tapasztalat, hogy pártbizottságaink, párttagjaink lelkesen készülnek az összefoglalókra. Az alapismerteti tankörök

és alapfokú politikai iskolák eddig megtartott vizsgái azt mutatják, hogy az elvtársak évi munkájára eredményes volt. A kérdéseket általában jól dolgozták fel s a szép feleletek azt mutatták, hogy a hallgatók nagyrésze jól megértette a tanult anyagot. Az összefoglalók színvonala egyben fényt vet a propagandisták munkájára is. Megmutatja, hogy egész évben hogyan foglalkoztak a rájuk bízott hallgatókkal, milyen segítséget adtak az ismétlések ideje alatt. Propagandistáinkra Csarnai Sándor elvtárs példája jellemző, aki fejkereste hallgatóit, segítséget adott egy-egy kérdés megértéséhez.

Az összefoglalókra való lelkes készülődés községekben is megmutatkozik. Nyírábrányban úttörő üdvözlők és virággal ajándékozták meg a vizsgázókat. Valamennyi záróvizsgára szép dekorációval készültek a hallgatók. Az eddigi vizsgák azonban azontúl, hogy megmutatják munkánk eredményeit, megmutatják azt is, hogy meg van a feltétele a jövő évi még jobb munkának. Meg van a feltétele, hogy jövőre még nagyobb lépésekkel vigyük előre a párttagság és dolgozók eszmélet-politikai színvonalának emelésének ügyét. Az oktatási év befejezése azt jelenti pártbizottságaink és propagandistáinknak, hogy megkezdődött az új oktatási év előkészítése. A propagandisták már készítik javaslatukat, hogy

MEGVÁLTOZOTT A PEDAGÓGUSOK ÉLETE

A MULT

A pedagógusok helyzetét 1945 előtt az állástalanság, az állandó bizonytalanság jellemezte. Az egyházi iskoláknál az iskolaszéki elnökök, sokhelyen a pedagógusokat lenéző és kizsároló papok basáskodtak s egy-egy egyházi iskolához való megválasztáshoz az kellett, hogy a pályázó pedagógus végigjárja a prezbitereket, akik jó szótért de leginkább egy kis „kenésért” ciadtak szavazatukat annak aki legtöbbet „juttatott”. Így mentek a választások s elől az időfű kezdve

a pedagógusoknak, különösen fiatal, már messziről kaápot kellett emelnie „jóakarójának”, aki gondoskodott arról, hogy lehető legjobban kihasználja és felhasználja a pedagógusokat. Sokan ismerik, de nem ár! tanulás okából jézni Tancsics szavait, melyet önéletrajzában mondott el:

„Az én kötelességem volt az ajtókat nyitogatni s a templom nevezetességeit mutogatni, ezért aztán a távozók borraválót adtak és ez volt a fizetésem, ami csekélynek mondható, mert vajmi sok látogatónak kellett jönnie, míg az adott borraválóból csak 5 forint is kikerült.”

Más helyen ezt írta Tancsics: „A templomnyitogatásért halomra gyűlt pénzem lett 11 forintot s néhány krajcár; ezzel összeadván felévi keresetemet félévi jövedelem 14 forint volt.”

Ebből s számtalan elmondható megtörtént példából láthatjuk azt, milyen volt a „nemzet nap számának” helyzete.

A Horthy-rendszerben A Horthy fasizmus ideje alatt az újságok sokszor adtak hírt arról, hogy téli éjszakákon hólapátolók között sok állástalan tanár és tanító volt. Kénytelenek voltak néha bevállalni azt, amit kézzel-lábbal igyekeztek elakarni, hogy a pedagógusok és sok más egyéb alkalmazott, állás nélkül van, létminimumát is alig tudja megkeresni. Az említett tények mellett láthatjuk — emlékeztetünk arra is, hogyan próbálták a pedagógusokat kihasználni és megfertőzni.

Azt a nevelőt, aki kikerült az iskolához, az egész országban

minden egyes hallgató összettel a képzettségének megfelelő oktatási formára kerüljön. Ugyanez meg kell kezdeni a jövő évi propagandisták összeállítását is. Járási pártbizottságaink készítsék el a terveiket, hogy milyen oktatási formában hányat akarnak szervezni és ennek megfelelően gondoskodjanak a propagandisták kiválogatásáról. A kiválogatásnál szem előtt kell tartanunk azokat, akik ebben az évben jó munkát végeztek s ezek lehetőleg az új oktatási évben is hasonló oktatást vezessenek, hogy ezáltal nagyobb gyakorlatra tegyenek szert. Vonjuk be az oktatók közé a középfokú politikai iskolák legjobb hallgatóit is, akiknek megfelelő előadókészítgük van ahhoz, hogy előadásokat tarthassanak.

A szocializmus építése, a békevédelme az eddiginél is jobban megkívánja az eszméletileg képzett, politikailag tisztánlátó káderek kinevelését. Ezért a jövő oktatási év még nagyobb feladatokat állít pártbizottságaink, pártbizottságaink elé, mint az ideig. Készüljünk fel az új oktatási évre úgy, hogy megsokszorozhassuk eredményeinket, hogy a jövő évben tovább javíthassuk a párt propagandamunkáját, a párttagság marx-lenini szellemében való nevelését.

Fehér Lászlóné, az MB oki, alosztályának vezetője.

A JELEN

1945 nek kellett jönnie, a hős Sztálin vezette Vörös Hadseregnek, hogy lehetőségei adjon minden dolgozónak, így nekünk pedagógusoknak is az igazi pedagógus munkához. Azok között a hős, elcsélt szovjet katonák között, akik It Magyarországon áldozták életüket a magyar nép szabadságáért, sok szovjet pedagógus is volt, akik hába vártak vissza iskoláik és tanítványaik, életüket adták, hogy szabadon, igazán nevelhessünk. Soha el nem múló halálával, jobb munkájával és örök hűségével tartozunk ezért a nagy Szovjetunióknak.

Mennyivel másabb most a pedagógusok helyzete mint az ényomás alatt. Az igazságot taníthatjuk, nem vagyunk kiszolgáltatottak az „egyházi méltóságoknak”, hanem a dolgozó népet, ahonnan kikerültünk segítjük és „szolgálgjuk”. Állástalanság. Ez már a múlt!

Ma pedagógushányról van szó. Külön rendeletekkel biztosítja Pártunk, hogy megfelelő szakképzett pedagógus káderek kerüljenek az iskolai munkához.

Megbecsülés a részünk ma, a lebecsülés helyett! Kormány, Párt és más kitérítésekkel rendelkező pedagógusaink száma mind azt mutatja, hogy most van meg igazi megbecsülésünk. Ezek mellett a dolgozó nép hatalmas támogatása, szeretete, mely szinte felmérhetetlen megbecsülést jelent.

A többszöri fizetésrendezés, ami nálunk van, elképezhetetlen a kapitalista államok pedagógusainál.

A mi feladatunk szép és felelősségteljes. Mintek pedagógusokat az jellemez, hogy naponta szoros kapcsolatban vagyunk a széles néptömegekkel.

Mihály Sándor igazgató Hajdúhadház, Néplap levelező.

Miről írunk levelezőink Zenei estet rendeztünk a hajdú-böszörményi Pedagógus szakszervezet melyre Böszörményi tanító tanárú egyaránt nagy lelkesedéssel készültek — írja leveleiben Mihály Sándor levelezőnk.

A vizsgák előkészítéséről írt leveleiben Kovács Ferenc, a Tatal Testnevelési Középsiskola hallgatója. Sikeresen fejeződött be Derecskén A. P. Sain elvtárs által vezetett alap-

fülkéi politikai iskola — közli velünk Tótyi Imre elvtárs. Szocializmus építésünk eredményeit versben írt Ifj. Nagy Ferenc a Fűvészkerti Állami Általános Iskola tanulója. Titkoszó röpgyűlést tartottak a kishegyési „Kossuth” tszcs tagjai, ahol egyembertként követelték: bocsájtásuk szabadon Ducios elvtársat, a francia nép nagy fiát

Miről írunk levelezőink

Zenei estet rendeztünk a hajdú-böszörményi Pedagógus szakszervezet melyre Böszörményi tanító tanárú egyaránt nagy lelkesedéssel készültek — írja leveleiben Mihály Sándor levelezőnk.

A vizsgák előkészítéséről írt leveleiben Kovács Ferenc, a Tatal Testnevelési Középsiskola hallgatója. Sikeresen fejeződött be Derecskén A. P. Sain elvtárs által vezetett alap-

fülkéi politikai iskola — közli velünk Tótyi Imre elvtárs. Szocializmus építésünk eredményeit versben írt Ifj. Nagy Ferenc a Fűvészkerti Állami Általános Iskola tanulója. Titkoszó röpgyűlést tartottak a kishegyési „Kossuth” tszcs tagjai, ahol egyembertként követelték: bocsájtásuk szabadon Ducios elvtársat, a francia nép nagy fiát

Miről írunk levelezőink

Zenei estet rendeztünk a hajdú-böszörményi Pedagógus szakszervezet melyre Böszörményi tanító tanárú egyaránt nagy lelkesedéssel készültek — írja leveleiben Mihály Sándor levelezőnk.

A vizsgák előkészítéséről írt leveleiben Kovács Ferenc, a Tatal Testnevelési Középsiskola hallgatója. Sikeresen fejeződött be Derecskén A. P. Sain elvtárs által vezetett alap-

fülkéi politikai iskola — közli velünk Tótyi Imre elvtárs. Szocializmus építésünk eredményeit versben írt Ifj. Nagy Ferenc a Fűvészkerti Állami Általános Iskola tanulója. Titkoszó röpgyűlést tartottak a kishegyési „Kossuth” tszcs tagjai, ahol egyembertként követelték: bocsájtásuk szabadon Ducios elvtársat, a francia nép nagy fiát

VEGY

— Szégyellem magam miatt a dolgozó parasztaik nem teljesítették a telettségüket — mondta Gáborné Zsákai Dorasztasszony a két hét megtartott békegyűlésén

A MULT

Takácsné amikor ezt a zonyára visszagondolt Zsákai. Tudja, hogy a mi a dolgozó parasztaink, földművelők, a nyakán s még lélegez hagyták őket „Báró” 6000 „báró” Vaynak kétezer holdja vette lörögét. A dolgozó paraszta szavazatának volt földje mint csefő, nap, mos, munkás dolgozott a bárók lörögén. Rányon egész községre a belevés és zsúfedeles házak, be tölgtő olajmészék és ampák, üres földmész üres sifonok jellemzők dolgozóinak a vagyon. Hs valakinek a lánya fér évekig nem tudtak kénydig egyszer-egyszer a elfért volna az egész staff ves esküvé is volt akkor községsztaisztaik szertben mindössze 25 esküvé

A gyerekek sorsa sem volt jobb a felnőtteknél. Felcsperedtek, ahogy a kapát és életrék az élezes dolgozók kellett. 1941-gyerekek jött iskolába. Fegyeltelenre vagy katonatisára a fajú egyetlen egy-jának sem került a fia. B és Vayék azt tartották, ha a parasztnak annyit a amikor az eső esik, az elájón.

Rádiót, mozi, kultúrha, igen ismerték, esetleg be ro-ban áitak messziről, megőrténi, hogy kellenéjártak egy pár csizmában. Mihály, — kinek ma a fia szabad ember hogy élm városba kölesön kért esz bot, nyomor, kiellen pus-jellemző a község dol-e éte. M volt a fiatalok zása? Kocsma kártya, I-mették a bit, banatol íla a gondokat. Es a mult-urái ennek örültek, hogy a nép.

A mai Zsákai nem lehet összehasonlítani a régivel

Felszabadulás után szél a földet, melyet sok szovj vére öntözött azért, hogy gyar paraszi s boldogan, dultan élhessen. Jutott u nek a sok ezer holdból, hogy kinek milyen nagy családja. A dolgozó paraszavazatának van földje, Z földése sem áll meg. A n-lázak jó része eltűnt, heitép és palatét került. sron új, fehérre meszel sorakoznak. Hetven új há-községben Járdát kapot ség egy része, hogy ne i-do-gozó parasztok egy-után csizmaszárig a sárba-zakból kiszűrődik a fény. éve jelentek meg Zsákai kásosztály képviselője a hogy fényt vigyenek az a házakba. Nemcsak fény k-zsákai dolgozók otthoná-mában megjelen a könyv-esak földet kaptak a dol-rasztok, hanem ennek megmúve éséről is gondos állam, gépjárműt létesít-luban,

A kultúra is mindjobb tért hódítani Zsákán. Mind több dolgozó paraszi és az ujjonnan létesített kul-előadásai iránt, nemcsak n-jár ide, hanem tanulni ség új moziháza vasár-n szívesen eljárnak az öreg

VEGYÉK SZÁMBA A ZSÁKAIAK...

Szégelem magamat az azok miatt a dolgozó parasztlak miatt, akik nem teljesítették beadási kötelezettségüket — mondotta Takács Gáborné zsákai dolgozó paraszttasszony a két héttel ezelőtt megtartott békegyűlésen.

A mult

Takácsné amikor ezt mondta, bizonyára visszagondolt Zsákai multjára. Tudja, hogy a multban Zsákai dolgozó parasztlaknak is a bárók, földbirtokosok, kulákok illelték a nyakán s még lélegzeni is alig hagylák őket. „Báró” Bethlennek 6000 „báró” Váynak több mint kétezer holdja vette körül a községet. A dolgozó parasztlak alig 25 százalékának volt földje, a többi mint család, napszimos és részes munkás dolgozott a bárók és kulákok birtokán. Rányomta ez az egész községre a bélyegét. Szalma- és szupfedelés házak, benne a füstfőlgő olajmécsek és petróleumlámpák, üres élelmiszerkamrák, üres sifonok jellemezték a legtöbb dolgozónak a vagyoni helyzetét. Ha valakinek a lánya férjhez ment, évekig nem tudták kihaverni, pedig egyszerű-elegyszer a kézben is elfért volna az egész staffirungot. Kévs esküvő is volt akkoriban. A község statisztikájára szerint 1940-ben mindössze 25 esküvő volt.

A gyerekek sorsa semmivel sem volt jobb a felnőttekéül. Ahogy felszerepedtek, ahogy ebirták a kapát és elérték az ekaszarvát már dolgozniok kellett. 1941-ben 388 gyereket járt iskolába. Főiskolára, egyetemre vagy katonatiszti iskolára a falu egyetlen egy dolgozójának sem került a fia. Bethlenék és Vayék azt tartották, hogy elég, ha a parasztlak annyit esse van, amikor az eső esik, az eresz alá álljon.

Rádiót, mozi, kultúrházat sem igen ismerték, esetleg bent a városban lártak messziről. Sokszor megtörtént, hogy ketten-hárman jártak egy pár csizmában, Lovász Mihály, — kinek ma a fia boldog, szabad ember hogy elmenjen a városba kölcsön kért csizmát. Robot, nyomor, kietlen pusztal élet jellemezte a község dolgozóinak életét. Mi volt a fiatalok szórakozása? Kocsmá, káryia. Ebbe temették a bánatot, italba ölték a gondokat. És a mult rendszer uraiennek örültek, hogy butuljon a nép.

A mai Zsákát nem lehet összehasonlítani a régivel

Felszabadulás után szétosztották a földet, melyet sok szovjet harcos vére öntözött azért, hogy a magyar paraszti is boldogan, felszabadultán élhessen. Jutott mindenkinek a sokezer holdból aszerint, hogy kinek milyen nagy volt a családja. A dolgozó parasztlak 95 százalékának van földje, Zsákai fejedése sem áll meg. A nádfedelesek házak jó része eltűnt, helyére cseplés és palatölő került. A Malom seron új, fehérre meszelt házak sorakoznak. Hetven új ház épült a községben. Járdat kapott a község egy része, hogy ne járjanak a dolgozó parasztlak egy-egy eső után csizma-szárig a sárban. A házakból kiszűrődik a fény. Alig két éve jelentek meg Zsákán a munkásszázly képviselői a szerelők, hogy fényt vigyenek az apró lakóházakba. Nemcsak fény költözött a zsákai dolgozók otthonába, de nyomában megjelen a könyv is. Nemcsak földet kaptak a dolgozó parasztlak, hanem ennek könnyebb megműve éséről is gondoskodott az állam, gépállomást létesített a faluban.

A kultúra is mindjobban kezd tért hódítani Zsákán. Mind több és több dolgozó parasztlak érdeklődik az újonnan létesített kultúrothozon előadásai iránt, nemcsak szórakozni jár ide, hanem tanulni is. A község új moziájába vasárnaponként szivesen eljárnak az öregek és fia-

laok egyaránt. Mindezek a tények arról tanuskodnak, hogy a párt, az állam gondoskodik Zsákáról. Napról-napra nő a dolgozók élet-színvonala, jövedelme, kulturális igénye. A földművelészetkezel arukönyvéből ez derül ki: ösztől kezdve 36 rádiót adott el. Ma már a falu több, mint ötven házában szól a rádió.

Az iskolák udvarán vidáman járt, szának a gyerekek. 520 gyermek jár Zsákán iskolába. Nem egy dolgozó parasztlak a fia egyetemen, főiskolán, mezőgazdasági szakiskolán, vagy valamely város ipari-tanuló iskolájában tanul. Sokan katonatisztlak lettek vagy most vannak katonatiszti iskolán.

Ha ma egy fiatal lány férjhez megy Zsákán — ebben az évben már 17 házasság történt — nem kézbe viszi már a staffirungot, hanem egész szekérre való viz-magával.

Miért nem teljesítik a beadást?

Mind ezek után azt lehetne gondolni, hogy Takács Gáborné példájára a község dolgozói szívgünyüknek tekintik az állam iránti kötelezettséget, minden igyekezetükkel azon vannak, hogy teljesítsék beadásukat. Ez azonban nem így van.

A község felévi beadási tervteljesítése jelenleg így áll: tojásból 56, baromfiból 42, sertésből 13, szarva-marhaból pedig 75 százalék. Özy, Pántya Jánosnak 14 hold földje mellett van szép gazdasága, fia a mezőgazdasági iskolába jár, beadási kötelezettségének még sem tett eleget. Pedig, ha figyelembe veszi, hogy lára mennyit költ az állam, mennyibe kerül egy évben az iskoláztatás, akkor könnyen kiszámíthatja, hogy a beadási kötelezettsége felét sem teszi ki annak az összegnek, amit az állam ráfordít. Nem teljesítette beadási kötelezettségét özy, Illyés Lászlóné 4 holdas sem, pedig neki is sokat adott már az állam: földet, boldog, szabad életet, szép gazdaságot. Fia a Néphadsereg-tiszte, még sem teljesíti beadási kötelezettségét. A multban részes aratók voltak. Nagyon jól udja, hogy mit jelent a mult. Nem tett eleget az állammal szembeni kötelezettségének Dobos Károly három holdas dolgozó parasztlak sem, akinek a népi demokrácia adott földet, szabad életet. De számosan vannak olyanok, akik nem teljesítették beadásukat.

Az élenjárók

Itt is, mint mindenütt, vannak azonban becsületes dolgozók akik első felévi beadásukat jóval túlteljesítették. Ezek a dolgozók — mint G. Duró Mihály 18 holdas, B. Duró János 5 holdas, Dörög Pál 12 holdas és Takács Gáborné — tudják, hogy mit kaptak és nekik is mi kell tenniük. Egész évi tojás- és baromfi-beadásuknak eleget tettek. Lártják ezek a dolgozók és a többiek is, akik teljesítették beadásukat, hogy azok a termékek, állatok és állati termékek, amit beadnak többszörösen visszatérülnek hozzájuk.

A cipőhöz bőr kell, a zsákai parasztlak egy évben csupán a földművelészetkezelésből mintegy 2500 — 2800 pár cipőt vásárolnak. május hónapban 180 pár cipőt vettek, ehhez pedig nem adták még be a bőrt. Kjtől várják, hogy helyettük beadja? Tiszagyalaházától? Vagy ki ad annak a cipőjéhez bőrt, aki a traktort vezet, a villanyt szereli. Mi lenne, ha a munkás csak magának termelne?

A beadási kötelezettség pontos teljesítése nemcsak a békét szolgálja, hanem egyben a dolgozó parasztlak anyagi érdeke is. Ipari országgá lettünk és az iparnak nyersanyag is kell ahhoz, hogy a falunak és így Zsákának is több traktort, arató-cseplőgépet, ekét, kapát, boronát, rádiót, könyvet adjon. De ugyanakkor a dolgozó pa-

rasztlaknak a gyermekei számára élelemre és ruhára van szüksége ahhoz, hogy nyugodtan dolgozhasanak és tanulhasanak a városban. Sok dolgozó parasztlak azt veti fel, hogy nem tudják teljesíteni a tervet. De igenis tudják, meg van rá a lehetőség. 1950 sertés van a községben és több mint ezret levágtak. Ebből 350 jut az állammal is. De ugyanígy megvan a lehetőség a baromfi- és tojásbeadás terén is.

Hibák a tanácsnál

Nemcsak a dolgozó parasztlakban van azonban a hiba, hogy nem teljesítik a beadást, hanem a tanács munkájában is. A tanács-tagoknak mindössze 20 százaléka teljesítette beadási kötelezettségét. Nyilvántartást nem vezetnek rendszeresen, nem tudják hány dolgozó parasztlak van, aki nem teljesítette beadását és így május végéig bírságot sem küldtek senkinek. Nem ismerik a tanácsnál a begyűjtési rendelelet. 28 kulák közül csak 16-ra velletek ki kötelező sertésbeadást. Nem bontolták fel napra a tervet, így nem is tudják, hogy a községnek egy nap, miből, mennyi

hiszen a hétfői piacra több ezer darab lojást és sok baromfi vettek ki, ami azt bizonyítja, hogy van a községnek és beadását tudja teljesíteni.

Rákosi elvtárs, mondotta a járási titkárok országos értekezletén: — Folyton azt hangoztatják, hogy a pesti prolinak kell a terménybeadás, de hogy a falusi prolinak mennyire kell, arról nem szólnak semmit. Pedig a beszoigáltatott élelmnek mintegy fele viszeszátér a faluba

nyit kell beadni. A pótbeadási kötelezettség kivételét a járási tanács még januárban kiküldte, ez azonban csak április végén bontották fel s ezért a járási és megyei tanács is felelős.

A felvásárló szervek sem égezenek jó munkát, helenként csak kétszer tartanak nyitva, sőt elsejéftől ötödikéig nem volt hajlandó kijnyitni a földművelészetkezel felvásárlója. Hétfőn mintegy 20—25 paraszttasszony állt a felvásárló előtt és családostan távoztak jó ideig tartó ácsorgás után, mert nem volt aki elvegye tőlük a to-

ját és a baromfit. Amikor végre kinyitott, reggel hét órától 11 óráig több mint 1400 tojás és 34 kg baromfi gyűjt be.

A pártszervezet munkájában is hibák vannak. A népnevelőértekezletet ugyan megtartják rendszeresen, beszélnék a begyűjtésről, de konkrétan nem mutatnak rá, hogy Dobos Károlynak és a többi dolgozónak mit jelent az, ha nem teljesíti és mit jelent, ha teljesíti beadását. A pártszervezet titkárhelyettese, névszerint Tóth Vince elvtárs, lépjen fel keményebben a kulákok ellen, az olyanok ellen, mint Veress Kálmáné, Pintye József, akik nem tettek eleget beadási kötelezettségüknek, szabotálják a munkát.

A pártszervezetnek és a tanácsnak a becsületes dolgozókat be kell vonni a népnevelőmunkába, mindennapra meg kell határozni, hogy mennyi a község beadási kötelezettsége és ezt mindennap teljesíteni is kell. A dolgozó parasztlak érzik, hogy tartoznak az állammal. A pártszervezet és a tanács törekedjék olyan létkör kialakítására, hogy szegyen legyen a községben az állammal szembeni köteleesség elmulasztása.

Rác B. a.

A multban K. Kecznán csak zsírosgazdákkal parolázott — Bezzeg ma...

Csak úgy vedelte magába a homoki bort K. Kecznán János leánya esküvőjén. „A kommunista uralom közeli végére és az amerikaiak bejövételére” írték azután egyre sürűbben a poharat, s ahogy elterpeszkedett a székek, minduntalan a multat idégette a körülötteülő atyjaiuknak. Izzadt, erőlködött és nyugtált, hogy egy harapásra nyomja magába a paprikás csirke mellét: nem vírusból, mert spiccossege már a részegség határát súrolta. Vigyorgó képéhez hozzátartozott, hogy a hús zsíros szatfja nyálával együtt csurgott le az álló: cben az állapotban nyomott oda egy csókot a vőnek. Terliketék jának. Igaz, vele a multban nem alót volna szóba. K. Kecznán öltözött csak a zsírosgazdákkal parolázott és a leányát is valamelyik kulák faltyának szánta. Számitásból azonban most örült ennek a házasságnak.

„Mint ősszel a legyek...”

Kedden este, míg folyt ez a lakodalom, a nyíradonyi tanács-házban összedültek a kimutatást a beadást példásan teljesítőkről — és a hátraleévosokról. Sorra kerültek az élenjárók közé a kis- és középparasztlak. Nekik köszönhető, hogy a volt nyírségi község a tojásbegyűjtési tervét 92, a baromfiét 95 és a vágómarháét 70 százalékban teljesítette. A másik listára, néhány dolgozó parasztlak mellé jegyezték fel K. Kecznán János (Deák Ferenc-utca 29.) és rokonának, Kecznán Lászlónak (Bocskai-utca 2.) a nevet. K. Kecznán negyvenkilenc holdja után több mint 1800 darab tojással tartozik ebben a félévben, a másik még ennél is szentelenebb és merészebb: 2511 tojás, 129 kiló baromfi és 104 kiló sertés az adóssága.

Mikor felhívták a tanácshoz, az ötvenkilencholdas Kecznán Lászlót, az ott csak siránkozott. „Nincs az én udvaromon egyetlen tyúk sem, mint ősszel a legyek, úgy elhullottak ebben a dögvésszben” — esküdözött égre-földre, aztán a pereputtyára és a szentekre. Persze, arról mélyen hallgatott, hogy milyen dögvéss volt az, amely csak a két Kecznánnak és a többi kuláknak a tyúkjában pusztított és elkerülte a becsületes dolgozó parasztlak házaát. Ugy gondolta, azaz is jobb csöndben maradni, hogy 20 — 25 csirkével és tyúkkal, meg egy szakajtó kosárral ajándékozta meg hétfőn az új házaspárt...

Dollárért vette a földjét...

A tanácsnál egyetlen szavát sem hitték el, hiába mondta vagy

harmincadszor is, hogy „bizisten így igaz”. Igaz ellenben — mint ahogy P. Papp Mihály elvtárs (Széchenyi-utca 40.) feleleveníte — jónéhány évig húzta le a „tejtelt” Kecznán László a nyíradonyi dolgozók munkájáról. — Dollárért vette a földjét, aztán negyzedben, ötödében művelte a Mércs-féle földhözragadtakal. Volt olyan hetük a családjeinek és béreseinek, hogy

Jön a rémhir Amerikából...

Negyvenöt után egyideig kicsit csendesebben volt. Csak akkor kezdett ismét hallatni magáról, mikor negyvenhatban a fia kikérültek Amerikába. Azóta jön idönként a levél — tartalmát együtt olvassa el Tenfli Gyula katolikus pappal. Másnap, harmadnap van is rémhir a faluban, néhány kisparasztlak is beháló. — Így volt ez a tavasszal is. Akkor azt terjesztették el, hogy „két-három hét és az amerikaiak bevonulnak Nyíradonyba”. Kétségtelen, elérték céljukat: tizenhat kisparasztlak és középparasztlak ingyen szántotta meg a földjét Kecznán Lászlónak. Elfelejtették, hogy míg most mézes-mázos szavak jönnek ki ennek a kuláknak a száján, addig a multban le sem pökött bennünket. Akik

nem fordult meg még étel a szájukban. Nem volt mit enniük — de a kulák a munkát megkövetelte. Még hozzá csak úgy istenigazában. Telen-nyáron hajnali háromkor kell fe a nap az ó tányájában és este tíz-tizenegykor nyugodott. Hej, hányszor félholtan rogytak le ezek a szegény emberek a padkára, s ha ezt észrevette, máris rugásra lendült Kecznán László lába. A csizmának volt hatása...

neki szántottak, visszaemlékezhetnek arra az időre, amikor az utca elfordította a fejét, ha magamajta szegény embert látt, a kocsmában pedig csak neki játszódtatott a cigány, nekünk meg kuss volt.

Ravaszok ezek valamennyien. Nagybátyja, K. Kecznán is azért adta oda a lányát a Terlikfiúnak, mert gondolta, úgy kevesebb lesz a beadás, ha munkás-ember lesz a vője. Nagyon téved. A kulák a srig kulák marad. Nem engedjük, hogy kijátszák ezek a törvényt semmijefe furlanggal, dögvésszel vagy siránkozással, hogy aztán otthon „dicszes” rokonságukkal együtt a markukba röhögjenek. Ha pedig nem tartják be, arra kemény választ adunk.

Az aratás, cséplés jó munkájától is függ jövőévi kenyérünk

Községünkben többször tartottunk kisgyűlést. Itt dolgozó parasztlakunkal együtt közösen beszélgettünk az aratás, cséplés, betakarítás munkájáról, az előttünk álló legfontosabb feladatokról. Közösen elhatároztuk, hogy az Idén is toronyőrséget szervezünk. A DISZ szervezet fiataljai lelkesen vállalkoztak arra, hogy arató brigádokat szervezzen s ugyanakkor kerékpáros DISZ brigádokat alakítsanak, akik minden esetben gyors segítséget adnak.

A kisgyűléseken elbeszélgettünk dolgozó parasztlakunkkal arról is, hogy Pártunk, kormányunk azt kéri a dol-

gozó parasztlakunktól, hogy beadási kötelezettségének a cseplőgéptől egyen eleget. Hiszen ez minden dolgozóparasztlak érdeke azért is, mert az ő fiaik is, akik bent, az egyetemen tanulnak, esznek az állaluk beadott terményből. A község is kap villanyt, járdát, újabb és újabb gépeket, felszereléseket. A tojás és baromfi-beadásban élen járnak, példátmutatnak dolgozó parasztlakunk, lemaradás mutatkozik azonban a hízott sertés beadásnál, melyből jelenleg csak 50 százalékot teljesítettünk.

D. NAGY IMRE. Tiszacsége, tanácselnök.

Tenyésszünk nyulat,

mert szép jövedelmet biztosít háztáji melléktelegülközással, a háztartást friss hússal látja el és nyáronként évente 50 kg elsőrendű trágyát biztosít. Nyul-szaporulatának megvételére szerződést köt a Prém-szállattenyésztő Vállalat Budapest, V. Sütő u. 1. Telefon 181-466, 383-180.

A KOMMUNIZMUS ÉPÍTÉSÉNEK ORSZÁGÁBÓL

1932 JUNIUS 8. VAS

Együtt ringatja hajkait a Volga és a Don

Sztálingrád hosszan nyúlik el a Volga partján. A város északi részét különösen aszfaltozott műút köli össze a déli városrészegéllyel. Az út, amely eddig a krasznóar-mejszki munkástelepig haladt, most tovább jut délnyugati irányban és párhuzamosan az új hajózható csatornával egészen Kalacsig vusz.

A városzelen túl szemünkbe állik a csatorna hajósainak kedves házaikból álló új lakótelepe. Nem messze van innen a

nél megindultak a betonozási munkák, váratlan esemény történt: 30 ezer köbméter agyag esőszt a gödörbe és belemelte a betonozásra előkészített tömböket. A kollektíva mégis becsülettel, határidőre teljesítette a rábízott feladatot. Új gyorsbetonozási módszert vezettek be, így hozták be a lemaradást, amellel nagymennyiségű anyagot és munkaerőt takarítottak meg.

... Május 31-én borús reggel köszöntött rá a hős városra,

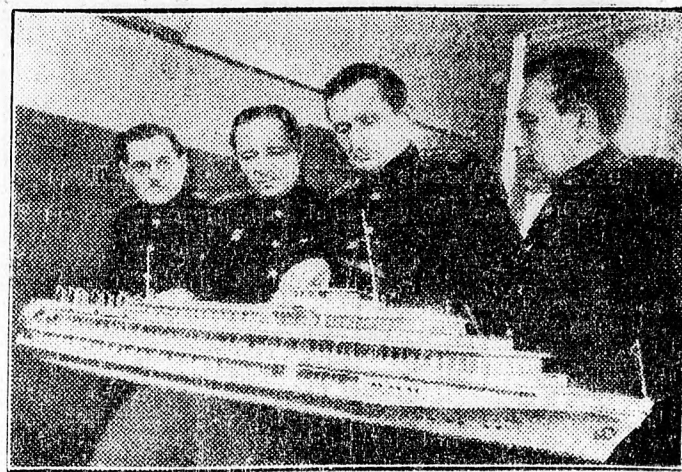
az 1. és 2. zsilip közti csatorna-szakasz mentén sorakoztak fel, hogy szemtanúi lehessenek a két nagy folyó találkozásának, ennek a nagyszerű történelmi eseménynek.

Déltájban a felhők széjoszlottak, napsütés ragyogtatta a csatorna medrét, a pusztá felől fű és virággillatot hozott a szél. A természet is együtt örült, innepell az ujjongó emberekkel. Százán... megnyitották a 2. zsilip felső kapuit, a Don vize rohan tovább a nagy találkozás-hoz. Ugyanakkor a Volga vize is hatalmas áradatban készült a Don fogadására. Az 1. és 2. zsilip közti távolság 1300 méter. A Don is, a Volga is 20 másodperc alatt rohanta be a ráeső 650 méterrel. A két folyó majdnem középtől találkozott. Habzott, örvényelt a víz, majd megnyugodott s a lassú partonállal szegélyezett csatornában egyre magasabbra emelkedett.

Ez történelmi moszkvai idő szerint 13 óra 55 perckor.

Megállunk a Volga partján, Lszilykaraúton, utazók, gőzhajók és motorosok úsznak tükörsima felületén. Most még két irányban haladnak csak — lefelé és fölfelé. De a hatalmas volgái flotta nemsokára új irányt, sokaj kap: a Donra, az Azovi- és a Fekete-tengerre siklanak majd a volgai hajók, Lenin-Sztálin partja akaratából elkészült a hatalmas víziút — a kommunizmus építésének elsőszülöttje, amely hamarosan a Szovjetunió víziközlékedésének újdere lesz.

Moszkva öt tenger kikötője

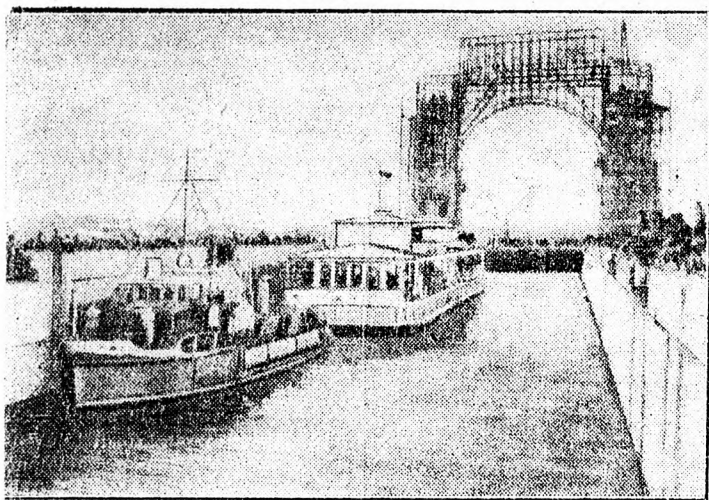

Huszonnégymilliárd köbméter víz töltötte fel a cimszajkajai tengert és napok a tál a Balatonnál négy és félszer nagyobb öble hatalmasodott a Donnak. Összességében 26 méterrel emelte fel a Don szintjét.

Az új víziúton több mint 2000 lóerős Diesel-motoros expressz hajók közlekednek majd. A 100 m hosszú háromfedéltes 500 hálólhelyes hóféhér hajók a Fehér-tenger jéghegyeitől a Káspi-tengerig egységes víziúton szállítják az utasokat Moszkvába, öt tenger kikötővárosába. Képünkön a Volga-Don csatorna új hajójának modelljét látjuk a tervezőkkel.

A Szovjetunió ismét jelentős lépést tett a kommunizmus felé. A nagy sztálin természetátalakító tervek alapján megváltozott a térkép, egyesült a Volga és a Don.

A Don-parti Kalacsig a fiatal cimszajkajai tengeren át vezet az út a Volga felé. A békésn hullámzó, tengerré szécsült doni öböl pár hónappal ezelőtt mozgalmas képet mutatott. Költözött a tengerfenék, hatalmas teherautókat rakták a házakat, üzemeket, emlékműveket és még a gyümölcsfák sem maradtak a régi helyükön hanem együtt települtek a 70.000 költözőkkel emberrel az új tenger partjára.

Az első hajók áthaladnak a Volga-Don csatorna egyik zsilipjén.

Volga-Don-csatorna főzsilipje. Látniuk a csatorna kapuját — az első zsilip diadalívét. Múltja haladnak majd el a gőzhajók és motorosok, uszályok és vontatóhajók útan a Volgától a Don felé és a Dontól a Volga felé. Kissé oldal magasan a Volga fölé emelkedik J. V. Sztálin bronzból öntött szobra, amely Sztálingrád utcáiról és tereiről és a Volgán síklo hajókról is jól látható.

Sztálingrádra. Még tavasz első szemerkélt. Az ünnepeket azonban ez nem zavarhatta meg. A csatornaépítők ezrei és a sztálingrádi üzemek és vállalatok munkásai és tisztviselői, a közeli falvak kolhozparasztrajai elfolték és

A „KOMMUNIZMUS ÉPÍTKEZÉSEI — A BÉKE MŰVEI“

Ragyogó holnapunk távlatai

Néhány nappal ezelőtt még az első zsilip előtt emelkedő hatalmas földgátnál tartózkodott a Volga vize. Ugyanakkor a vízváltástól átment a Donra a víz. Május 27-én este a víz elérte a 7. zsilip felső kapuit. Május 30-án a folyom állt a penészteretelen kitaruló 6. zsilip kaput s most már minden akadály nélkül zuhogott tovább „szabad pályán”. Óráról órára gyorsult a vízfolym sebessége. Felrobbantathatatlannul tört a Don a Volga felé, hamar maga mögött hagyta az 5. és 4. zsilipet. A 3. és 4. zsilip közti részen már tálány befejeztek minden fontosabb munkát. A csatorna partját tartós körhálóba öltöztették, medrét kiiggyengelték, megtisztították. A 3. zsilipnél az irányító tornyok teljes szépségükben, vakító fényben váltak ki a mögöttük messze nyúló pusztá zöldjéből.

Az MSZT nagytermében az elmúlt vasárnap megnyitott „Kommunizmus építkezése a béke művei” című kiállítás Debreceen város és a megye dolgozói nagy érdeklődéssel látogatták. Bizonyítja ez az, hogy egy hét alatt több mint tizenkétezer dolgozó nézte meg a szovjet nép hatalmas békealkotásairól szóló kiállítást.

A kommunizmus nagy építkezése a Szovjetunió mai sikerei a népi demokráciák holnapját és jövőjét vetítik elénk. Minél erősebb a Szovjetunió, annál erősebbekké válnak a népi demokráciák, melyek a szovjet nép testvéri segítségére támaszkodnak. A Szovjetunió barátai segítségét s nagy alkotásait tárja elénk a kiállítás valamennyi képe ábrája.

A terembe lépve szemközt virágokkal körülveve Lenin, Sztálin és Rákosi elvtársak mellszobrai láthatjuk.

A Szovjetunió fővárosa a párt és a kormány határozata folytán évről-évre szépül, fejlődik. Egyik napról a másikra sok emeletes épületek törnek az ég felé. A képen látható nyolc hatalmas épület közül messzire kiemelkedik a moszkvai Lenin-hegyen épülő 26 emeletes egyetem. Ezek az épületek óriási méretűek és korszerű szerkezetük mellett is megőrzik az orosz nemzeti stílus nemes vonásait. Gyönyörű látványt nyújt az a kép, amelyen a moszkvai Metró új vonalainak építését láthatjuk. A világ legszebb földalatti vasútja a Nagy Honvédő Háború ideje alatt épült, melynek eddigi sugaras irányú vonalait gyűrűként fogja egybe a most épülő új vonal.

Nagyszerű domború szemléltető azokat az épi kezéseket, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az Amudarja vizét az 1100 km hosszú Turkmén főcsatornán át a Káspi tengerbe vezessék. Láthatjuk itt a hatalmas vízierőműveket, a Kujbisevi és a Sztálingrádi vízierőművet, amelyek mintegy 10—10 millió kilowattóra villamosenergiát adnak évente. Ugyanezen domborművön szemlélhetjük a nagy sztálini természetátalakító tervek ropant méreteit.

Egész képsorozat mutatja a falu és város közötti ellentétek eltűnését a Szovjetunióban. Megragadja a látogatók figyelmét a Sztálin kolhozváros kicsinyített modellje. Azt hinné az ember, hogy nagy város képe, csak az aljárásból tűnik ki, hogy kolhoz település ez, ahol az emberek már világos, csinos, egészséges lakóházakban laknak, kultúrothon, könyvtár biztosítja szórakozásukat ennek a kolhozvárosnak saját kórháza, szülőotthona, párt és tanácsháza, postája és ovodája van.

Láthatjuk mennyire gondoskodik a szovjet kormány a kolhozok népének boldog életéről, művelődéséről.

A nagyszerű képek gyönyörködhető látványt nyújtanak arról, hogyan szórakozik, hogyan tanul a szovjet ember. Láthatjuk itt a világhírű moszkvai „Nyitféska” táncgyűjtes leánytáncát, a „Hatvnyuk balettjét”. Az egész világ haladó tudósa és művésze csodálat és elismeréssel figyeli a szovjet kultúra nagyszerű fejlődését, eredményeit. Ebből merülünk mi is tapasztalásokat tartalmazó szociális lista, jellegében nemzeti kultúránk megteremtéséhez.

A kiállítási terem végén egy kép áll, rajta a szovjet katona, aki fegyverével, vérével küzdött népünk felszabadításáért s ma ott áll báran és merészen, hogy őrizze, ha kell ismét fegyverével védje népünknek nagyszerű alkotásait, a békét.

Sokszáz ember gyűlt össze a zsilipnél, mindenki tágra nyitott szemmel nézett a távolba a vízváltástól felé, amerre a csatorna vonala haladt. Végül felhangzott a boldog kiáltás:

— Jón a víz!

Válóban mintegy másfél kilométernyire a zsilipkaputól alig észrevehető ezüstös csik villant meg. Gyorsan közeledett, s csakhamar egész áradat hőmpölygött már nekirohanna a zsilip fémből készült kapuinak. Ez május 31-én kora reggel történt. Vezetékszól hallatszott:

A munka hősei

A teremben baloldalon elhelyezett kép a szovjet bányászok odaadó és áldozatkész munkáját tükrözi. Megmutatja, hogy a szénbányáiparban, mind szélesebb tért hódítanak a szénkombájnok, amelyek a rézestől kezdve a szén vonagba rakásáig a munka minden folyamatát elvégzik. Hasonló szovjet gépek segítik a mi bányászaink munkáját is, melyeket a Szovjetunió ajándékaiként kaptunk. A szovjet emberek a nagyszerű technika megteremtői, akik között nem ritka az olyan munkás, mint a Magyarországon járt Bikov Sztálin-díjas eszteregályos akiknek életét, munkáját egész képsorozat ismerletti meg velünk. Bikov elvtárs a szakmájának tudósává lett s a technikát nagyjelentőségű találmányokkal, újításokkal gazdagította. Őt év alatt 25 év normáját teljesítette.

Tovább haladva a teremben az egyik képen a béke és szabadság fővárosát, a gyönyörű Moszkvát láthatjuk.

Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatalának jelentése az 1931. évi állami fery teljesítéséről beszámolt arról, hogy a múlt esztendőben többek között 53.000 gabonabetakarító kombájnt, köztük 29.000 magánjáró kombájnt kapott a Szovjetunió mezőgazdasága. A kolhozok egész gabonatermésének több mint 60 százalékát kombájnnal takarították be, a szovhozokban pedig csaknem teljes egészében gépessítették a fő mezőgazdasági munkákat.

Képünk az „Imanta” mezőgazdasági gépgyár udvarán készült, N. Kapunov diszpécser (jobbról) és M. Vergimanisz minőség ellenőrző osztály elnöre az osztályozó gépeket vizsgálják.

TIZMILLIÓSÁMRA TENYÉSZTIK A BAROMFIT AZ UKRÁN KOLHOZOKBAN

Állandóan gyarapodik az ukrán kolhozok baromfiállománya. Az elmúlt három évben a tyúkok száma négyeszeresére, a libák száma hetszeresére, a kacskák száma csaknem tízszeresére, a pulykák száma pedig több mint tizenháromszorosára növekedett. A közlárság kolhozai jelenleg soktízmillió baromfit tartanak. A víziszárnyas-tenyésztést előmozdítja a tavak és víztározók létesítése, amelyek területére Ukrajna kolhozaiban éri a 64.000 hektárt.

A közlárságban több mint 500 állami keltetőállomás működik. Ezek 40 millió tojást keltesnek.

Következő pillanatban hatalmas robajjal zuhogott le a víz a zsilip mély vasbeton kamrájába, rohan tovább a 2. zsilip felé. Ennek a története érdekes. A 2. zsilip agyagos rétegekre épült, olyan agyagra, amely csak igen nehezen munkálható meg. A kőtörőgépekkel sokat kintódtak, míg elkészültek a zsilip alapjai. Amikor az alsó zsilipfő-

K

Fentről, a mos végigtekintünk a V körvonalainak káos emlékei: nem Hangyában, Svetist nagykereskedők, vir hűségeseen kiszolgálaknak: a gyár, a fő

A múltban a vasgyárosoké, a többes is, azoké, akik nyugá kint a biryokon látás „hires” Debreceen — ke brigádról, a gu suth-dijasokról, a megajátást és nyo ettelt hónapokat, ev — ezt a jómód, a — a még sokkal sebbi pok bizonyítékként talan ében volt rés rasztoknak, kisember

Pillantsunk vissza évek elején a debrec de a többi még szon Hasonslitsuk össze az lékezünk vissza a volt a népbetegség

1930 június 8.

A Független Ujság díszszegény, munkané riék és rossz útra tér kerülnék már hurok ziaikon” című cikkét írt:

... Az ünnepe előtt este 11 után indultak el tívék, akikhez később lak a portyázók is. A utca végén az állomás rítésének tövénben talo előbb egy férfit, aki áradt. Alig tudták felé ríadtan nézte a körül kat és remegve házt össze a ronggydarabot kobát jehetett a régi ben.

— Mit keres itt? — Aludtam, kérem, ne radt voltam.

— Aludtam a lakásod utca! Az utcán lefe aludni nem szabad!

— Nem vagyok én útjában, kérem alásan is nekem lakásom!

— Hová való? — es új kérdés.

— Szolnoki ember nines munka arrafelé gondoltam, hogy az seknél kaphatnék it napszámos munkát. Gy tem, a nevem Fekete nagyon elgyőrt az a pénzem szállásra, hát zótam le, a kerítés t ha nem lehet, hát nem

Fekete Balásznak me sa kerül elő az éjszaki mán. Van olyan, amely városból jött, felig gya meg vonaton munkát. Napok óta ténfereg a és nem tud elhelyezked a jósztól emberek ka téből jengeti magát, munkások ezek, ha sz a nyomor, 100 kilon gyalogolnak, hogy dol nak de nines munk és ok egyre jobban lódnak.

1930. június 8.

Ugyanezen a napon reczent” ezeket írja:

„Hangosfilmet vesz Debreceenben — Az el tel pünkösdi hétfőjén t cson.” A cikk további

A Hegewald német f ság operatőr vezérkar cenbe érkezett, hogy magyar hangos filmhez Csikós báróné cím alat majd meg, a felvétele szítte. A női főszerep Theime, a férfi fősz Verebes Ernő, Mindsze bor és Albert Pauli ala

Hétfőn, június 9-én, feld István macsi bírt talmos csikós lovasvers amelyet már, erre a cll tenck.

KÉT ÚT — KÉT VILÁG

Fentről, a most épülő Irodaház negyedik emeletéről, ahogy végigtekintünk a Vörös Hadsereg-útfán, egy új, fejlődő város körvonalainak kibontakozását szemlélhetjük. Eltűntek a mult átkos emlékei: nem munkanélküliekkel van telve az utca, a volt hangyában, Svétitsben és a volt Hitelbank palotájában nem a nagykereskedők, viriliszek, Horthy-tisztek és az elnyomó rendszert hátségesen kiszolgáló tisztviselők, hanem a munkában élenjárók laknak: a gyár, a föld, az ország a népe lett.

A múltban a vastag pántlikás szivart elterpeszkedve pósfékelő gyárosoké, a több ezer holdas földbirtokosoké volt az Arany Bika is, azoké, akik nyúlták a munkást, éhbéért dolgoztatták, vagy kint a birtokon ládástól vakulásig hajszolták. Civis kulákokról volt „híres” Debrecen — ma Szász Gusztávnőről, az állványozó Béke brigádról, a guggori Petőfi tagjairól, a pedagógusokról, Kossuth-díjasokról, a hétköznapi nagyszerű hőseiről. A multat, a megáldatást és nyomort, a szenvedést és éhezést, a munkanélküli éltelt hónapokat, éveket azonban könnyen elfelejtik az emberek — ezt a jómód, a boldogság és megelégedettség, a szép jelen és a még sokkal szebbnek ígérkező jövő teszi. A megsárgult újságok bizonyítékként állnak: míg elérkeztünk ide, sok-sok boldogultán ében volt részük a debreceni munkásoknak, dolgozó parasztnak, kismembereknek.

Pillantsunk vissza a multba. Olvassuk, miről írtak az 1930-as évek elején a debreceni újságok. Csak egy-egy napot emellünk ki, de a többi még szomorúbb, még nagyobb szenvedésekkel teli volt. Hasontlank össze azokat a napokat rágogó jelenünkkel: úgy emlékezünk vissza a szörnyű esztendőkre, amelyekben oly sok volt a népbetegség és csecsemőhalál. És ne feledjük soha!

1930 június 8.

A Független Újság „Csak kol-díszegény, munkanélküli páriák és rossz zűrt lények kerülnek már hurokra a razzákon” című cikkében erről írt:

...Az ünnep előtti razzára este 11 után indultak el a detektívek, akikhez később csatlakoztak a portyázók is. A Hatvan-utca végén az állomás beton kerítésének jöveben találtak legelőbb egy férfit, aki mélyen aludt. Alig tudták felébreszteni. Riadtan nézte a körülötte állókat és remegve húzta magán össze a rongydarabot, amely kabát helyett a régi jó időkből...

— Mit keres itt?
— Aludtam, kérem, nagyon fáradt voltam.

— Aludj a lakásodban, ne az utcán! Az utcán lefeküdni és aludni nem szabad!

— Nem vagyok én senkinek útjában, kérem atásan és nincs is nekem lakásom!

— Hová való? — csap rá az új kérdés.

— Szólnoki ember volnék, nincs munka arra felé és úgy gondoltam, hogy az építkezéseknél kaphatnék itt valami napiadós munkát. Gyalog jöttem, a nevem Fekete Balázs és nagyon elgyötört az út. Nincs pénzem szállásra, hát itt húzódom le, a kerítés tövébe, de ha nem lehet, hát nem lehet!...

Fekete Balásznak még öt társa kerül elő az éjszaka folyamán. Van olyan, amelyik a fővárosból jött félig gyalog, félig meg vonaton munkát keresni. Napok óta térsereg a városban és nem tud elhelyezkedni sehol, a jósziók emberek könyörületéből engedték magat. Vándorló munkások ezek, hajszolja őket a nyomor, 100 kilométereket gyalognak, hogy dolgozhassanak de nincs munkaalkalom és ok egyre jobban lerongyolódnak.

1930. június 8.

Ugyanezen a napon a „Debrecen” ezeket írja:
„Hangosfilmek vesznek fel Debrecenben — Az első felvétel pünkösdi hétfőjén lesz a Macson.” A cikk további része:

A Hegewald német filmtársaság operatőr vezérkara Debrecenbe érkezett, hogy az első magyar hangos filmhez, mely a Csikós báróné cím alatt jelenik majd meg, a felvételeket elkészítse. A női főszerepet Gréte Theime, a férfi főszerepet Verebes Ernő, Mindszenty Tibor és Albert Pauli alakítják.

Hétfőn, június 9-én, a Steinfeld István macsi birtokán hatalmas csikós lovasverseny lesz, amelyet már erre a célra készí-

1952 június 8.

— Olyan hatalmas építkezés folyik Hajdú-Biharban, amilyenre még nem volt példa; és az ütem egyre csak fokozódik. Ezért van szükségünk minden munkásra és a jelenleginél még sokkal több dolgozót tudnánk alkalmazni.

Ezeket mondta tegnap Tarcsei Mihály elvtárs, a 611. Építőipari Vállalat igazgatója, akit 1930-ban a kincseshegyi kútkások munkából vittek el a detektívek...

Nagyon változott azóta az építőmunkások élete. Ismeretlen ma már a munkanélküliség, megszűnt a szakma idényjellege is. Gépek segítik a munkást, aki szép keresetéből jól él, rendes lakása van, tanul és szépen öltözködik. Nagy István elvtárs, az Irodaház építkezésén dolgozó Béke brigád tagja például átlagosan 1600—1800 forintot keres. Brigádja tagjainak is felmegy a fizetésük 1400 forintra.

Kiss István sztahanovista közműves már évekkal ezelőtt új lakást kapott a Baranyi-úton. Azóta bútor, rádió került a szobáiba.

Labancz Mihály közműves is a Baranyi-úti bérházban két szobás összkomfortos lakásban lakik. Pálfi Sándor elvtárs a Vörös Akadémián tanul, a Gálfiú egyetemre jár. Szabados László hajdúdorogi építőmunkást április 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén Magyar Népköztársasági Erdemérem bronz fokozalával tüntették ki. Jövő hónapban negyvenen mennek a 611. től a balatonra, mátrára, lillafüredi üdülőkhöz, az őszi hónapokban még ennél sokkal többben. Ha hazatérnek, még frissebben, még lendületesebben dolgoznak, gyorsabban épül a város, a megye, erősödik az ország.

1952. június 8.

Nem egy bárónó kényeskedését, hálószerbafiltkát, hanem az egyik legnagyobb magyar zene-szerző életét, munkáját, fejlődését mutatja majd be az a film, amelynek külső felvételét ma délelőtti forgatják Debrecenben, a Nagytemplom előtti térségen.

Erkel megszemélyesítője a filmen Pécsi Sándor Kossuth-díjas művésznünk lesz. Rajta kívül lejött Debrecenbe a film szereplői közül Görbe János Kossuth-díjas és Darvas Iván, Keleti Márton Kossuth-díjas rendezői és szereplői majd a filmmen a Csokonai Színház több színésze is. Ezenkívül hatszáztagú statisztériát szereltek fel a forgatás, a mai felvételekhez.

1933. június 8.

Egyre esőkent a munkabér. Erről írt egyik cikkében a Független Újság.

„A hivatalos statisztika bizonyítja, hogy az egész magyar nappipar évi adóterhe összesen nem több 100 millió pengőnél, tehát ha csak a kartellizált vállalatok fizetésének adott — pedig reméljük, van e sokat sajnárgatott hazában kartellenküli cég is? — akkor sem éri el egy-egy ilyen nagyvállalat évi adóösszege a 28.000 pengőt. Pedig némely vezérelnöki és főigazgatói fizetések is megérik ekkorára. Sőt!...

Ami pedig a munkabérek emelkedését illeti, álljon ide tanúnak ismét a könyörtelen statisztika:

Egy bádogos munkás órabére volt 1931-ben 66 fillér, ma 53 fillér, asztalos munkásé volt 51, ma 47 fillér. Szabómunkásé volt 47, ma 42 fillér. Kőművesé volt 72, ma 63 fillér. A gyári napszámóse volt 44, ma 42 fillér. Gyári munkásné volt 26, ma 25 fillér.

1934. június 8.

„Fogházra és börtönre itélte a debreceni törvényszék a nagyecsedí kommunista sejt-szervezőket” — írta tudósításában a Független Újság.

„A debreceni törvényszék Tóth-lancsa eszlőörökön Cs. Sebestyén György elnökletével tárgyalta a Nagyecsed községben történt és letelezett kommunista szervezkedés vádlottainak bűnügyét. A vád szerint Kain Farkas 24 éves nagyecsedí asztalossegéd 1932. és 33. években a budapesti kommunista központ* megbízásából propagandát folytatott Nagyecsedben és megkísérelte, hogy a faluban a lakosokból kommunista sejtet szervezzen. Azonban a szervezkedésről még idejekorán tudomást szerzett a csendőrség és elfogta az ifjú szociológust, akinél nagymennyiségű izgatott tartalmú rópiratot találtak. A négy vádlottat a törvényszék a következőképp ítélte el:

Kain Farkas állam és társadalmi rend feljagatására irányuló bűntettért 8 havi börtönre, Blum Miklóst ugyanannak vétségéért 14 napi fogházra, Kelemen Lajos és Darabos József vádlottakat pedig fejenként 8—8 napi fogházra. Az ítélet ellen a királyi ügyész valamennyi vádlottat illetően súlyosbításért, Kain Farkas pedig felmentésért, illetve enyhítésért fellebbezett.

1934. június 8.

„Szenzációs” híradásban számolt be a Független Újság arról, hogy „nagy érdeklődés mellett folyt le a hortobágyi agrársz verseny”:

A verseny „előkelőségei”: Gróf Andrássy Géza, báró Vay László főispán és felesége, gróf Tisza Kálmán, gróf Szapáry Gyula, Demény altábornagy, báró Inkey Lajos és felesége, Binder Ottó, báró Urbán Gáspár, Baghy Gyuláné, Polgár József és Béla, nagybányai Horthy István, Tasnády-Szűcs András, báró Rudnyánszky Imre, lovag Wahl Henrik, báró Korányi Blanche, Ráczó aispán és felesége, gróf Nemes János és felesége és Debrecen képviseletében dr. Veress Géza tanácsnok.

A ritka és érdekes verseny gróf Andrássy Géza Helyező nevére agra nyerte meg. Másodszor lóhátról követelt agrársz volt. Az exkluzív verseny nézőközönsége a verseny lezajlása után az újonnan átalakított hortobágyi csárdába vonult, majd a vadászárság ezután a Semsey-birtokra ment át, ahol a birtokos látta vendégül a társaságot.

1952. június 8.

Nem folyik már azon a vita, hogy kartellizált vállalat vagy kartellenküli cég sanyargatja a munkásokat: a nép vette saját kezébe az üzemet és gyárat — rohamosan nő a dolgozók életszínvonala. Munkásosztályunk megváltozott életéről írt szombaton szerkesztőségünkbe Hiriپی Józsefné elvtársnő, textilgyári sztahanovista:

„Huszonnyolcadik éve dolgozom a Textilgyárban. A multban a gépet kézierővel hajtottam. Nagyon nehéz és fáradságos munka volt és még így is alig kerestem valamit. Ma vilány hajtja a gépet. Többet termelnek: hatszor többet, ki jó munkámért élmunkás, majd sztahanovista jelvényt. Némégében elnyertem a „Szakma legjobb dolgozója” címet.

Szombaton újabb öröm ért. Megkaptam a beutalásomat a Gyógytűre. Oda, ahol a multban a Weiss Manfrédok, Bernfeldcek, Chorinok nyaraltak.”

1952. június 8.

Hiába üsték, hajszolták a kommunistákat a Horthy esend. örpribekek és rendőrkopók, hiába jelentgettek fel és vitelték el a párt tagjait a jobboldali szocdem rendőrspiclik, hiába itélkezett felettük a vérbíróság, a föld alá, az illegálisba kényszerített Kommunista Párt — országépítő pártta lett.

Ma is ugyanolyan áldozatkészen dolgoznak és harcolnak a dolgozó nép érdekében, mint a multban, az elnyomás szörnyű éveiben. A munkában a jók között is a legjobbak, a beadáspanban, az állampolgári fejelem betartásában is ők az első. Adozalkétek, példamutatók, retenthetetlenek a harcban, az elenség elleni küzdelemben. Weber László elvtársnak, a Járóműjavító dolgozójának tegnap is felül volt 170 százalékon a teljesítménye. Kommunista: legjobb tudása szerint dolgozik. Nem féli a nehézségeket, legyőzi azt. Tollas Sándorné elvtársnő, a Petőfi tiszcs baromfigonozója is kitűnik a tiszcs tagjai közül. Elete összefonódott a Petőfi tiszcs életével, az ő gondja a tiszcs gondja, a tiszcs gyarapodása és Tollas elvtársnő boldogsága elválaszthatatlan egymástól. Ilyennek kell lenni egy kommunista tiszcsnak.

A multban üldözés, börtön, akasztófa várt a kommunistákra, ma dicsőség, szeretet és elismerés övezi őket.

1952. június 8.

A Semsey-birtokon már nem Semsey látja vendégül az „előkelő társaságot”, mert Semseyt is, a társaságot is elkergette meggyőzőjében a nép, hogy ilt emberi életet éljen. Azóta több tiszcs lett a birtokon, új gazdasági épületek, utak épültek. A nép már nem nyomorog, mint amikor az urak agrárszversenyen szórakoztak.

Az „izgalmas verseny” színhe-lye: a Hortobágy is megváltozott. A rossz legelő és a délibábos pusztá a multé, virágzó gazdaság lélesült ott. Ahol gróf Andrássy, vagy báró Vay agrárszolt és szolymásolt, ott szőlőnyec, kombájn, fűkaszalógép könnyíti meg az ember életét. Rocsó elvtárs jó munkája révén pedig a Hortobágy kellős közepén, a borsosi állami gazdaságban a tehénészbrigád géppel feji a tehéneket: jelentősen emelkedett a tejhozam. Mosa készülnek az aratásra cseplés-re, fűkaszalásra: javítgatják a gépeket nagy munkához. Az élet könnyebb és vidámabb lett a Hortobágyon is.

Erre több és jobb munka az áll dolgozók leltele.

Levelezőink

egy heti munkája

Az egész országban folyik az építő munka, mindenki lelkesen, legnagyobb tudásával dolgozik, hogy minél előbb megvalósíthassuk az életünket még szebbé, még boldogabbá formáló ötéves tervet. Ezen a héten szlahánovisták, a munkában élenjárók ragadtak tollal, hogy jól végzett munkájuk mellett leveleikkel is megismertessék eredményeiket megszépült, új életüket. Az a 1952 levél, melyet üzemi munkások, tiszcs-tagok, egyé-nyleg dolgozó parasztnok, értelmiségiek írtak, mind értéket, komoly segítséget jelentenek. A 1952 levél azt bizonyítja, hogy a megye dolgozó mind jobban érzi, hogy a lap az övéké, az ő problémájukat foglalkozik, az ő munkájukat segíti. Az egyre közvetlenebb, elmélyültebb kapcsolatot jelenli Be-recki Béláné ruhagyári dolgozó levele is, melyben egyszerű tolvonásokkal, de forró szeretettel írja: „annak a Pártnak a tagjelöltje lettem, amelynek mostani nyugodt, boldog életemet köszönhetem s azt, hogy ma sztahanovista, országunk megbecsült dolgozója vagyok. Tagjelöltségem még jobb munkára kötelez.”

Furta község dolgozóinak akaratát tolmácsolta levelében Sólom Balázs né dolgozó parasztnszony.

„Azt akarjuk, hogy a világ mindenütt béke, szabadság, függetlenség legyen. Azt akarjuk, hogy bocsássák szabadon Duclos és André Stille elvtársakat.”

Ezt juttatják kifejezésre a többi levelek is.

Üzemeink, gyáraink dolgozója úgy bizonyítják be a francia nép iránt érzett szolidaritásukat, hogy csatlakoznak a Dohánygyár által kezdeményezett Alkotmányi munkaversenyhez.

Ehrsam Ferenc, az Alföldi Nyomda alapfokú politikai iskolájának bizalmija levelében értékelte és ismertele a politikai iskola halgatóinak fejlődését, az iskola módszereit, tapasztalatait.

Lövey Gyula, D. Nagy Imre, Horváth István dolgozó parasztnok becsületesen, a polgári járás levelezőj értekezleten tett ígérethűző híven, több értékes levéllel segítettek községük s a Párt lapjának munkáját. Mi a hat levél mellett, amit az értekezlet óta a járásból küldtek, vártuk és számítottunk a többi levelekre, a többi ígéretekre is. Számítottunk Varga Gyula, Jakab Tamás, Bartók Albert dolgozók segítségére is.

Az Orvosi Műszergyár levelező-értekezletén is egymás után szólaltak fel az elvtársak és ígérték, hogy levelezőj lesznek a sajtónak. Meg kell azonban állapítanunk, hogy ezek csak ígéretek maradtak, mert május 27-én jött az utolsó levél a gyárból. Az újság pedig éppen úgy a polgári járásiaké és orvosi műszergyáriaké, mint a többi dolgozóké. Forduljanak hát ők is hozzánk bizalommal, írják meg problémáikat, sérelmeiket, tártják fel munkaterületük jó és rossz eredményeit. Érezzék magukénak a sajtót.

Ezen a héten reméljük, hogy még többen papírra vetik gondolataikat, megismertetnek bennünket munkájukkal.

Konzultáció a Pártoktatás Házában

Június hó 10-én, kedden délután 6—8 óráig a Pártoktatás Házában Györi Gáspár elvtárs a Megyei Pártbizottság agit. prop. titkára konzultációt tart a Párttörténetet tanulmányozó felső és középkaderoktatásban résztvevő, valamint Székán elvtárs eltraját tanulmányozó elvtársak részére.

Ez a konzultáció nagy segítséget nyújt a mostani vizsgákra való készülé során felmerült problémák tisztázásában. Ezért azok az elvtársak, akiknek az ismétlés során vitás kérdések merülnek fel, a fenti időpontban forduljanak a Megyei Elméleti Tanácsadóhoz, ahol világos és helyes választ kaphatnak problémáikra.

